



СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
ИНСТИТУТ ПО АГРАРНА ИКОНОМИКА
София, 1113, бул. "Цариградско шосе" 125, бл. 1, тел. 971 00 14, факс: 971 39 13;
e-mail: office@iae-ba.com. www.iae-ba.com

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № ПГ-51-528-00-210
Дата 03 / 10 2025 г.

ДО:
**КОМИСИЯТА ЗА ПРЯКОТО УЧАСТИЕ
НА ГРАЖДАНИТЕ,
ЖАЛБИТЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО
С ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО
КЪМ 51 НС**
51 kpuqivgo@parliament.bg

КОПИЕ ДО:
**КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
КЪМ 51 НС**
51 kzhg@parliament.bg

СТАНОВИЩЕ

**ОТ ЕКИП КЪМ ИНСТИТУТ ПО АГРАРНА ИКОНОМИКА (ИАИ) ОТНОСНО
ПЕТИЦИЯ С ВХ. № ПГ-51-528-00-210, ВНЕСЕНА ОТ СДРУЖЕНИЕ „НЕВИДИМИ
ЖИВОТНИ“ НА 19.08.2025 Г.**

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Институтът по аграрна икономика (ИАИ) е публична изследователска организация в структурата на Селскостопанска академия към Министерството на земеделието и храните. ИАИ осъществява фундаментални и приложни научни изследвания и методически разработки, консултантска дейност в областта на аграрната икономика, с предмет икономика, организация и управление в земеделието, развитие на селските райони, агроекология и др.

ИАИ е в помощ на публичните и държавни институции отговорни в сферата на земеделието и селските райони, като е отворен към сътрудничество с браншовите, неправителствените организации и агробизнеса, с цел подпомагане доброто и успешно развитие на българското земеделие. В тази връзка, по поръчка на сдружение „Невидими животни“ от края на 2023 г и първите месеци на 2024 година в ИАИ се сформира екип, който направи изследване и изготви доклад, на тема: „Социално-икономически анализ от отпадане на клетъчното отглеждане в българското животновъдство. Оценка на разходи и ползи“, който беше предоставен на Възложителя. Едно от направенията на изследването бе да се направи оценка на влиянието от отпадане на клетъчното отглеждане при телета. Самата оценка е направена по 25 показателя, които са групирани в различни области на

ефект и въздействие, като са разгледани 2 ключови сценарии и един контролен – базов сценарий, като данните по индикаторите са събрани с интервюта. Методът на обработка е с прилагане на Относителна сравнителна оценка (RCA).

Обобщаващото заключение от изследването посочва, че прекратяването на използването на клетъчното отглеждане на телета не би трябвало да доведе до тежки и сериозни неблагоприятни ефекти, както с инвестиционно натоварване, така и с покачване на производствените разходи, намаляване на конкурентоспособността и възвръщаемостта в стопанствата и ръст на цените, водещи до повече разходи за потребителите. Според повечето мнения в научната литература при отглеждането на телета тези промени биха имали по-малко практическо въздействие върху индустрията, а могат да доведат и до определени ползи под формата на повече възможности за автоматизация и намалени разходи за труд. В индустрията за отглеждане на телета за месо в САЩ груповото отглеждане, което е алтернатива на индивидуалното боксово отглеждане, се е превърнало в стандартна практика, която се въвежда все по-масово.

В изследвания на Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) в свое научно становище сочат, че при прилагане на добри практики груповото отглеждане не води до влошена биологична сигурност, и дори се препоръчва такова групово отглеждане, като се отбелязва необходимостта от проследяване индивидуалния имунитет на животните, за да се прецени откога да бъдат включени в такива групи.

Може да се направи обосновано предположение, че в говедовъдството преминаването към групово отглеждане на телета може да доведе и до някои позитиви, от една страна (най-вече във връзка с необходимостта от труд), а от друга няма да се отрази, или ще окаже само незначителни неблагоприятни производствени ефекти върху сектора. Те могат да бъдат минимизирани допълнително, като един от начините е да се осигури финансово и институционално подкрепен преход. По отношение преходния период до пълното отпадане на клетъчното отглеждане на телета, може с основание да се обмисли този срок да бъде от порядъка на 3-5 години.

01.10.2025 г., гр. София

С УВАЖЕНИЕ,

*Проф. д-р Божидар Иванов -
Ръководител на екипа на изследването в
Институт по аграрна икономика*